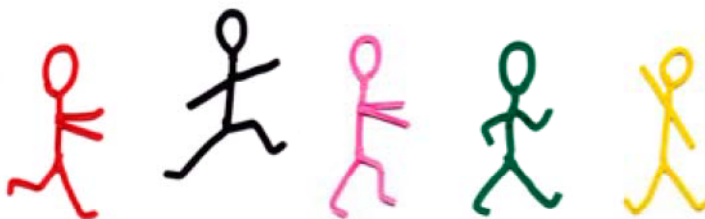

Skelett och leder

Skelett förknippas vi ibland med spöken och andra hemskheter men om vi inte hade vårt skelett skulle vi falla ihop i en hög. Utan leder i våra knän skulle vi inte heller kunna böja oss ned för att lukta på en blomma och utan leder i fingrarna skulle vi inte heller kunna plocka den.

✎ En uppgift för skelettet

Gör en människa i lera med rätta proportioner. Kan du få den att stå upp? Bygg ett enkelt skelett, med hjälp av piprensare. Forma lerkroppen runt skelettet. Kan den här lerkroppen stå upp?

✎ Ledövningar

Utan skelettets leder skulle vi inte kunna röra till exempel fingrarna. Kroppens olika leder är viktiga i olika sammanhang.

- Tejpa några fingrar på den hand du använder mest med frystejp/maskeringstejp, så att de blir helt stela. Skriv ditt namn eller lyft ett glas.
- Tejpa nu istället ihop tummen med handen. Kan du nu skriva ditt namn eller lyfta ett glas?
- När vi gör olika rörelser samarbetar nervsystemet och musklerna på ett komplicerat sätt. Låt en person sitta på en stol medan tre andra står bredvid. Nu gäller det för de tre som står att få den som sitter att ställa sig upp och ta ett steg genom att be personen att röra en led i taget. De tre turas om med att säga vilken led som ska böjas eller sträckas.

◀ I stället för ett inre skelett har strimlusen ett hårt yttre skal som ger kroppen stabilitet.

Lite till...

Om skelettet

Ditt skelett består av 206 ben och utgör ca 20 % av kroppsvikten. Skelettets uppgift är bland annat att hålla kroppen uppe. En del ben, t.ex. lårben och höftben, är stora medan andra är mycket små, som hörselbenen; hammaren, städet och stigbygeln i örat. En del av benen kan vi styra med muskler. Leder håller ihop rörliga skelettdelar och ger stabilitet.

Skelettet har fler uppgifter. Det skyddar känsliga organ som hjärnan, hjärtat och lungorna och det fungerar också som ett förråd av mineraler som kroppen behöver.

Björnskalle

Alla djur har skelett. Många djur har skelettet inne i kroppen precis som människan. Andra djurgrupper har ett yttre skelett som ger stadga och möjlighet att röra sig. Kräftan och skalbaggen har ett skelett i form av ett hårt skal medan dagmaskens är en mjuk "muskelpåse".

Augusti 2007

Måndag

Tisdag

Onsdag

Torsdag

Fredag

Lördag

Söndag

v. 31

30

31

Per

1

Karin, Kajsa

2

Tage

3

Arne, Arnold

4

Ulrik, Alrik

5

v. 32

Alfons, Inez

6

Dennis, Denise

7

Silvia, Sylvia

8

Roland

9

Lars

10

Susanna

11

Klara

12

Drottningens namnsdag

v. 33

Kaj

13

Uno

14

Stella, Estelle

15

Brynolf

16

Verner, Valter

17

Ellen, Lena

18

Magnus, Måns

19

Surströmmingspremiär

v. 34

Bernhard, Bernt

20

Jon, Jonna

21

Henrietta, Henrika

22

Signe, Signhild

23

Bartolomeus

24

Lovisa, Louise

25

Östen

26

v. 35

Rolf, Raoul

27

Gurli, Leila

28

Hans, Hampus

29

Albert, Albertina

30

Arvid, Vidar

31

1

2